

โลกสีเขียวของคนจน
THE GREEN WORLD OF THE POOR

ความยากจนเป็นประเด็นที่ผู้บริหารประเทศทุกยุคสมัยต่างมีนโยบายที่จะจัดให้หมดไปจากสังคมไทย แต่จนถึงปัจจุบันปัญหาดังกล่าวยังคงมีอยู่ และในบางพื้นที่ก็ดูเหมือนจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะ หนึ่งในเหตุผลของความยากจนที่น่าพิจารณาคือ ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับความอยู่ดีกินดีและรายได้ของผู้คนโดยเฉพาะในเขตชนบท ทั้งนี้เพราะการมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพก็คือการมีแหล่งอาหารอันอุดมและแหล่งสร้างรายได้ให้กับผู้คนนั่นเอง จึงอาจกล่าวได้ว่า หากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังอยู่ ความยากจนก็ไม่เกิด

ด้วยเล็งเห็นความเกี่ยวพันระหว่างโลกสีเขียวกับความยากจน โครงการลูกโลกสีเขียวของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงได้จัดเวทีอภิปรายเรื่อง **“โลกสีเขียวของคนจน”** ขึ้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของเวทีสัมมนาเรื่อง **“โลกสีเขียวของคนจน : ปาฐกถากับการสร้างธรรมาภิบาล”** ในพิธีประกาศผลและมอบรางวัลลูกโลกสีเขียวครั้งที่ 5 อันเป็นกิจกรรมที่ดำเนินต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542

บนเวทีอภิปรายครั้งนี้ นายสุรพล ดวงแข เลขาธิการมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายได้กล่าวนำว่า ความยากจนในปัจจุบันเกิดขึ้นเพราะหลายๆ คน โดยเฉพาะผู้มีเงินและอำนาจมองไม่เห็นความเป็นอันหนึ่ง

Poverty is always the popular issue the government in every era would like to get rid of it from Thai society. However, it is still common in every community. Besides, the situation gets worse in certain areas.

One of the major causes of poverty that should be taken into consideration involves the relation between natural resources and environment and well-being and income of local people. It is because the abundant natural resources and healthy environment means the fertile source of food where people can generate more income. It is not exaggerated to say that the existence of natural resources and environment can help eliminate poverty.

อันเดียวกันระหว่างทรัพยากร ความอุดมสมบูรณ์ และการกินดีอยู่ดี แต่กลับมองว่าทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะป่าไม้เป็นสิ่งที่ไม่ปราศจากชีวิต จึงสามารถเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อสร้างผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจ ได้ทันทีโดยไม่ต้องใช้วิธีการค่อยเป็นค่อยไป ความคิดและความเชื่อ เช่นนี้ ก่อให้เกิดปัญหาป่าไม้ลดลง พืชและสัตว์สูญพันธุ์เพราะไร่ที่อยู่ และแหล่งอาหาร ผู้คนไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในพื้นที่เดิมได้เพราะ ความแห้งแล้ง รายได้จากการขายของป่าหมดไป เกิดปัญหาการอพยพ ย้ายถิ่น ท้ายที่สุดจึงก่อให้เกิดความยากจนที่ไม่สิ้นสุด

หลังจากนั้น ตัวแทนชาวบ้านภาคต่างๆ จึงได้ผลัดกันแสดงความคิดเห็น และยกตัวอย่างปัญหาในพื้นที่ของตน อันล้วนแต่ตอกย้ำให้เห็นถึงความเกี่ยวพันที่แนบแน่นระหว่างพื้นที่สีเขียวกับความยากจนดังนี้

เริ่มต้นที่ภาคใต้ นางแซม อันเย็ก ผู้ใหญ่บ้านจากป่าชุมชนบ้านทุ่งตะเชะ จังหวัดตรัง กล่าวว่ ในอดีตการให้สัมปทานในพื้นที่ป่าชายเลน ของชุมชนกว่า 2,000 ไร่ ทำให้แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ หมดไป สัตว์น้ำลดจำนวนลงมาก เหตุการณ์รุนแรงที่สุดในปี พ.ศ. 2533 ชาวบ้านต้องออกหาปลาในพื้นที่ห่างไกลออกไปกว่า 3 กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะทางที่มากที่สุดตั้งแต่เคยออกทะเลหาปลามา ชาวบ้านเริ่มอพยพออกนอกพื้นที่ไปสู่อำเภอใหญ่หรือต่างประเทศเพื่อหางานทำ นำสู่ ปัญหาสังคม อาทิ ครอบครัวแตกแยก เด็กๆ ไม่ได้เรียนต่อเพราะต้อง ทำงานแทนพ่อแม่ที่ออกไปใช้แรงงานยังต่างถิ่น เกิดความขาดแคลน และยากจนอย่างมาก กระทั่งผู้หญิงในหมู่บ้านไม่สามารถทนรับปัญหาต่อไปได้ จึงรวมตัวกันจัดกลุ่มเพื่อดูแลทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น โดยแบ่งการจัดเวรและความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ทำให้ป่าชุมชนกว่า 2,000 ไร่ เริ่มฟื้นตัวกลับมาเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำได้อีกครั้ง พร้อมกับความสมบูรณ์ของครอบครัวที่ฟื้นคืนมา จนทุกคนสามารถกลับมาอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนเข้มแข็งได้ตั้งปัจจุบัน เหตุการณ์นี้พิสูจน์ให้เห็นว่า หากคนท้องถิ่นเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมว่าเป็นฐานทรัพยากรที่สำคัญ ของชุมชนและช่วยกันดูแล ปัญหาต่างๆ อันนำไปสู่ความยากจนก็จะไม่บังเกิดขึ้น ในปัจจุบันแม้ว่าหลาย ๆ หน่วยงานจะมองว่าชุมชนบ้านตะเชะ เป็นชุมชนที่ยากจน ซึ่งมองจากรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร แต่สำหรับชาวบ้านไม่เคยคิดว่าตัวเองยากจน เพราะมีสมบัติล้ำค่าคือ ทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์อันเป็นแหล่งทำมาหากินที่ดีเยี่ยม และที่สำคัญคือไม่จนปัญญาเพราะรู้จักวางแผนจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม ทำให้ความกินดีอยู่ดีดำรงต่อไปได้อย่างยั่งยืน

ด้านสถานการณ์ภาคเหนือ นายถนอม ช่วยงาน ตัวแทนจากเครือข่ายป่าแม่วังก์แม่เป็น ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอไพศาลี จังหวัด นครสวรรค์ กล่าวว่ ป่าไม้เป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนเสมอมา เพราะในแต่ละฤดูกาลจะมีพืชพรรณตามธรรมชาติเกิดขึ้นหมุนเวียนกันไปตลอดปี อาทิ เห็ด ผักหวาน ผักอีหนู ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับ ชาวบ้านได้กว่า 200-600 บาทต่อวันจากการเก็บผักขาย ทั้งยังเป็นอาหาร ให้กับชาวบ้านได้อีกด้วย ด้วยความอุดมสมบูรณ์เช่นนี้ความยากจนจึงไม่

Realising the mutual connection between the green planet and poverty, the Petroleum Authority of Thailand which initiated the Green Global Scheme then organised the seminar on **“The Green World of the Poor”** on December 18, 2003 which was part of the big seminar entitled **“The Green World of the Poor : Community's Forest and the Inculcation of Morality”**. The seminar was conducted at the ceremony of award-winning announcement and award bestowal of the 5th Green Global Award which was launched since 1999.

According to Suraphol Duangkhae, general secretary of Wildlife Fund Thailand under the Royal Patronage of H.M. The Queen who took part in the session, poverty is originated from personal selfishness. Those influential figures who arm with power and money can't realise the unity of natural resources, abundance, and prosperity of people. On the contrary, they view that natural resource, forest in particular, is lifeless so it can be deforested right away to make room for other commercial businesses. Such viewpoint and belief has taken its toll on the shrunk forestry land, the extinction of certain flora and fauna, the acute shortage of sources of food. People can't survive in the original land since it turns arid and infertile. They can't generate more income from selling natural products collected from the wild. They then start immigrating to other areas, causing endless poverty.

Later representatives from different regions took turn exchanging their point of view and citing the problems hit their community. What they presented to the forum truly emphasized the close connection between green zone and poverty.

Let's begin with the southern part of the country. According to Cham Hunyek, a headman of Tung Ta Se village of Trang province, previously the grant of concession on the community's mangrove forest covering about 2,000 rais plot of land had resulted in the depletion of the natural breeding ground and nursery home of aquatic animals which then led to drastic decrease of marine creatures. The most critical event took place in 1990 as villagers had to go catch fish far away from land more than 3 kilometres, the furthest distance they had ever went off shore. As a result, local people started relocating to big cities and went abroad in quest of job, hence leading to many social problems like broken family. Children had to quit school and worked to make a living as their parents toiled in foreign land. Poverty and infertility severely hit the community. Even the women in the village couldn't endure the crisis so they joined forces together to take care of their regional natural resources. They had different shifts and responsibilities to return greenery to their natural legacy. Eventually the mangrove forest has been restored to its original condition, bringing back the natural breeding ground for the aquatic animals, the happy family and strengthened community. This proves that if local people realise the value of the natural environment and wholeheartedly protect their regionally natural heritage many problems leading to poverty will not arise. Although many organisations regard Tung Ta Se village as the poor community the villagers themselves have never thought that they are poor since they now possess the inestimable trove of treasure, in this case, the abundant natural resource. Most importantly, they are not poor of wits because they are able to wisely and appropriately manage their natural legacy, thus making them more self-reliant and self-sustainable.

The situation in the North has also been revised through the joint effort of local people. According to Thanom Chuay-ngarn, a representative from Mae-Wong - Mae Pern Forest Network covering the whole area in Phaisalai district of Nakhon Sawan province, people also earn more income from the forest

since they can collect wild vegetables thriving in the area all year round. Various species of indigenous veggies such as mushroom, sweet vegetable, and *e-noon* vegetable come out in different seasons. Villagers can earn about 200-600 baht a day from selling vegetables. Besides, they also serve as staple food for local people. Blessed with natural fertility, the community faces no poverty. But before living the prosperous life, villagers had to experience the hardships since some influential figures purchased the forestry land for the sake of speculation. They destroyed the forest within the blink of an eye and excessively hunted for wild products without paying no attention to the survival and recovery of the forest. Consequently people were left with the barren land. In an attempt to correct the situation, they then agreed to take the land back and kept their eyes on it until the investors withdrew from the area. After that villagers set up the forest conservation voluntary unit to protect the different forestry zones. Regulations on collecting wild products were also issued. People can gather as much as they need by hands while modern equipment is prohibited. In addition, those outsiders who come harvesting the wild crops must pay for the forest maintenance cost, 40 baht per person. Villagers are also inculcated about the importance and value of conservation work and the reforestation scheme. Currently, the community can boast of its expanded verdant area and its immense success in eradicating their destitution.

In the northeastern part of the country the situation is not different. Through the determination of local people, the once infertile land now turns green and abundant. According to Amphai Silalert, a representative from Chat Village of Ubon Ratchathani province, the community's forest became unproductive due to the practise of mobile plantation during 1977-1994. Worse still, the investor brought the land and developed it for cultivating mono-crop, hence destroying the balance of the forest. Left with the parched plot, villagers couldn't make their living from supplemental careers like planting rice, running animal farm, and collecting wild produces. Their income decreased to the point that they felt the need to take any action to revise the situation. In 1995 they initiated the community's forest campaign. Villagers were assigned to supervise and restore the deteriorated forest. Regulations were announced to protect the verdant land. Besides, villagers relied on the jungle law to seize the forestry land back from the investor. The official community's forest was then established in 1998 with the approval from the authorities. Although now Chat community is still barren, impoverished, and empty the gradually recovered forest is the beacon of hope for the villagers and the community alike.

At the central region, natural resource was also severely exploited. According to Saichon Puangpikul, a headman of Khao Rao Thien Thong village of Chai Nat province, some two decades ago the community encountered the problems caused by the mono-crop agricultural policy which made the land devoid of balance and fertility. Besides, depending on single kind of economic crop had pushed villagers to face with the fluctuated prices of agricultural produce. They all eventually plunged into great debt. To deal with their difficulties, local people joined forces together to manage their community's last forest. They needed to protect this plot not being developed into the agricultural zone like the adjacent areas. With no financial support from other organisations, villagers chipped in their time and money and solved the problems on their own. At the first place, villagers knew nothing about the community's forest until they gleaned more information that made them better understand of what they had done. Through their cooperative effort, villagers

เกิดขึ้น แต่กว่าจะเป็นเช่นปัจจุบัน อำเภอไพศาลี ก็เคยประสบวิกฤตที่รุนแรงมาก่อนจากการถูกผู้มีอิทธิพลกว้านซื้อที่เพื่อเก็งกำไร โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2529 นายทุนเข้ามาซื้อป่าและเก็บพืชพรรณไปขายเป็นจำนวนมาก โดยไม่คำนึงถึงการฟื้นตัวของป่า ความขาดแคลนจึงเกิดขึ้นกับชาวบ้าน จนเห็นพ้องกันว่า สถานการณ์เช่นนี้จะดำรงอยู่ต่อไปไม่ได้ จึงใช้วิธีการยึดพื้นที่คืนและจัดกำลังดูแลอย่างเข้มแข็งจนนายทุนถอนตัวกลับไป ในที่สุด หลังจากนั้นชาวบ้านจึงจัดหน่วยอาสาสมัครอนุรักษ์ป่า แบ่งพื้นที่และความรับผิดชอบในการดูแลทรัพยากรของชุมชนอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งออกกฎชุมชนควบคุมการเก็บของป่า โดยให้เก็บได้เต็มที่แต่ห้ามใช้เครื่องมือใดๆ เข้าช่วย และยังเก็บค่าบำรุงป่าจากคนต่างถิ่นที่เข้ามาหาประโยชน์จากป่าของชุมชนหัวละ 40 บาท พร้อมทั้งอบรมให้ชาวบ้านเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์และปลูกป่าทดแทน จนทำให้พื้นที่สีเขียวของชุมชนเติบโตอย่างต่อเนื่อง และไม่ปรากฏความยากจนขึ้นในชุมชน

ส่วนทางภาคอีสาน นางอำไพ ศิลาลเลิศ ตัวแทนจากชุมชนบ้านขาด จังหวัดอุบลราชธานี เล่าว่า พื้นที่ป่าของชุมชนคือป่าดงนาทาม กลายเป็นป่าที่ขาดแคลนเนื่องจากการทำไร่เลื่อนลอยที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2520-2537 ทั้งยังมีนายทุนเข้ามาซื้อพื้นที่ป่าเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยว ทำให้สมดุลของป่าเสีย ก่อให้เกิดความแห้งแล้งจนไม่สามารถทำอาชีพเสริมอื่นๆ อาทิ ทำนา เลี้ยงสัตว์ หาของป่าได้ รายได้ของชาวบ้านจึงยิ่งลดลง จนประมาณปี พ.ศ. 2538 ชาวบ้านเริ่มตระหนักว่าต้องร่วมกันแก้ปัญหา จึงได้เริ่มนำโครงการป่าชุมชนมาใช้ เกิดการแบ่งหน้าที่ของชาวบ้านเพื่อเฝ้าระวัง ฟื้นฟู และกำหนดการใช้ประโยชน์จากป่าร่วมกัน และยึดพื้นที่ป่าคืนจากนายทุน ซึ่งในขณะนั้นเรียกได้ว่าเป็นการใช้กฎหมายเพื่อเรียกความสมบูรณ์ของพื้นที่คืนมา จนเข้าสู่ปี พ.ศ. 2541 จึงได้จัดตั้งป่าชุมชนอย่างเป็นทางการโดยการรับรองของราชการ และในขณะนี้แม้ชุมชนบ้านขาดจะยังแห้งแล้ง ขาดแคลน และยากจน แต่ผืนป่าดงนาทามที่กำลังค่อยๆ ฟื้นคืนสภาพก็เปรียบเสมือนความหวังในการฟื้นตัวของชุมชน

สำหรับประสบการณ์ในภาคกลาง นางสาวชล พวงพิกุล ผู้ใหญ่บ้านชุมชนเขาราวเทียนทอง จังหวัดชัยนาท อธิบายว่า เมื่อ 20 ปีที่ผ่านมาชุมชนเกิดปัญหามากจากนโยบายการทำเกษตรเชิงเดี่ยว ซึ่งทำให้พื้นที่การเกษตรขาดความสมดุล อีกทั้งการพึ่งพาพืชเศรษฐกิจเพียงชนิดเดียวก็ทำให้ชาวบ้านต้องประสบกับปัญหาความผันผวนของราคาผลผลิต จนต้องเป็นหนี้กันถ้วนหน้าและปริมาณหนี้สินก็เพิ่มมากขึ้นทุกปี ชาวบ้านจึงประชุมร่วมกันเพื่อหาทางจัดการผืนป่าสุดท้ายของชุมชน เพื่อไม่ให้พื้นที่แห่งนี้ต้องเปลี่ยนแปลงไปเช่นพื้นที่การเกษตรโดยรอบ การดำเนินงานต่างๆ ชาวบ้านใช้วิธีเรียกรวมเงินกันเองโดยไม่ได้ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานใด และดำเนินการไปโดยอาศัยการร่วมกันคิด และไม่เคຍรู้ว่ป่าชุมชนคืออะไร จนเมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารมากขึ้นจึงรู้ว่าสิ่งที่พวกตนทำคือลักษณะของการจัดการป่าชุมชน ในปัจจุบันกล่าวได้ว่า ชุมชนเขาราวเทียนทองได้ฟื้นคืนมาแล้ว พืชพรรณในป่าเริ่มมีมากขึ้น ชาวบ้านหาประโยชน์จากป่าได้อย่างทั่วถึงผ่านการจัดการที่เป็นระบบ อาทิ

มีข้อกำหนดให้เปิด-ปิดป่าตามฤดูกาล ทำให้ไม้ร่วงซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของหน่อไม้เติบโตทดแทนกันได้ทัน ขณะที่ชาวบ้านก็มีหน่อไม้ให้เก็บตลอดไป วิธีการเช่นนี้ ช่วยให้ไม้ร่วงได้จากการเก็บของป่าชายเพิ่มขึ้นอีกหลายหมื่นบาทต่อปี เศรษฐกิจของชาวบ้านดีขึ้น พื้นที่สีเขียวฟื้นตัวและหนี้สินใกล้หมดไป

ท้ายที่สุดคือประสบการณ์จากชุมชนในเขตปริมณฑล นายเลี่ยม บุตรจันทา ตัวแทนชุมชนบ้านนาอีสาน จังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวว่า ชุมชนของตนเป็นชุมชนใหม่ที่ผู้คนอพยพมาจากภาคอีสาน ชาวบ้านแต่ละคนจึงไม่ค่อยรู้จักพื้นที่ที่ตนอยู่ ได้แต่ทำเกษตรเชิงเดี่ยวไปตามความต้องการของตลาดในแต่ละช่วง ปัญหานี้สินจึงไม่เคยหมดไปกระทั่งปี พ.ศ. 2536 เมื่อผู้ใหญ่วิบูลย์ เข้มเฉลิม ผู้นำเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จอย่างมากจากการทำเกษตรผสมผสานได้เข้ามาให้ความรู้กับชุมชน ชาวบ้านจึงเริ่มเข้าใจถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรในพื้นที่ นำสู่การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ของชุมชน ธนาคารข้าว ธนาคารปลา และธนาคารพันธุ์ไม้ ซึ่งล้วนเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชุมชนร่วมกันอย่างรู้ค่า จนในวันนี้บ้านนาอีสานกลายเป็นชุมชนที่อุดมสมบูรณ์มากแห่งหนึ่ง ทั้งยังพึ่งพาตนเองได้โดยไม่อิงอยู่กับตลาดภายนอกเช่นที่ผ่านมา เพราะการยึดหลัก **“ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก”** ไม่ได้มุ่งแต่ทำส่งตลาดอย่างการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่ผ่านมา ชาวบ้านทุกครัวเรือนจึงมีกินและสามารถปลดหนี้ได้ในที่สุด

ประสบการณ์จากชาวบ้านใน 6 ภูมิภาค เป็นสิ่งที่ตอกย้ำถึงความสำคัญของการร่วมมือร่วมใจกันระหว่างคนในชุมชนเพื่อการรักษาพื้นที่สีเขียวให้คงอยู่ตลอดไป ทั้งยังช่วยเตือนสติให้รู้ว่าการหาประโยชน์จากพื้นที่สีเขียวเป็นสิ่งที่จะต้องทำอย่างเป็นระบบ และต้องคำนึงถึงความสามารถในการฟื้นตัวของผืนป่า ไม่มุ่งแต่จะเอาเปรียบธรรมชาติ จึงจะทำให้คนและธรรมชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข และที่สำคัญคือการสะท้อนให้เห็นความจริงที่ว่า ธรรมชาติที่ยังคงมีพื้นที่สีเขียวอยู่มนุษย์ย่อมไม่พบกับความยากจนในการดำรงชีวิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นประเด็นที่โครงการลูกโลกสีเขียวพยายามรณรงค์ให้เกิดขึ้นในจิตสำนึกของคนไทยเสมอมา

สำหรับโครงการลูกโลกสีเขียวของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) นั้นถือกำเนิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุน ยกย่อง และให้กำลังใจแก่คนที่ทำความดีเพื่อสังคมไทยในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดให้มีการมอบรางวัลลูกโลกสีเขียวแก่บุคคลเหล่านี้มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังจัดให้มีเวทีเสวนาในประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาโดยตลอด สำหรับปี พ.ศ. 2546 ถือเป็นปีที่ 5 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 17-18 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ณ สำนักงานใหญ่ ปตท. ถนนวิภาวดีรังสิต และมีการแจกรางวัลทั้งสิ้น 21 รางวัล แบ่งเป็นรางวัลประเภทงานเขียน 3 รางวัล ประเภทบุคคล 5 รางวัล ประเภทชุมชน 5 รางวัล และประเภทกลุ่มเยาวชน 5 รางวัล

are successful in bringing life back to their forest. Flora of different species increases more, thus allowing villagers to take advantage from their regional legacy with the more systematic and sustainable management. Forest is closed and open at certain seasons. This allows the bamboos to take turn producing bamboo shoots all year round so villagers can collect and sell them all year round too. With such regulation, villagers can generate more income, about several ten thousands a year. They now enjoy their better economic system, recoverable verdant terrain, and virtually debt-free status.

The last experience came from Na Isan village of Chachoengsao province. According to Liam Burtchantra, he lives in the new community where most of the people moved from the northeastern part of country so they don't know much about the new homeland. Previously villagers practised the different kinds of mono-crop plantations depending on the demand of market and their life has been revolved around huge debt. It was not until 1993 that a headman Viboon Khemchalerm, a successful agriculturalist who practises the mixed agriculture, came providing knowledge to the community. Villagers learned how to work together to keep their land green and fertile, then leading to the establishment of community's savings cooperative, rice, fish, and plant banks. Thanks to the wisely use of natural resources, presently Na Isan village becomes one of the most fertile communities in the region. Besides, its population is self-reliant, no longer depending on the outside market as they previously did. To achieve the more self-sustainable way, people share the same principle of **“planting every thing they eat and eating every thing they plant”**. They neglect the practise of mono-crop cultivation that heavily focuses on supplying produces only to the market. People now live the prosperous life and are able to clear their debt eventually.

Different experiences from villagers of six regions emphasize that through the cooperative effort villagers can keep their land verdant and fertile permanently. Besides, they also remind us of the final result of exploitation over the green land. We can take advantages over the forest in a more systematic way and we must pay attention to the capability of forest to recover itself. If we don't excessively exploit the Mother Nature we can live in harmony with it forever. More importantly, it reflects the truth that as long as the green areas still exist human beings will not hit by impoverishment. These are the important messages the Green Global Scheme is trying to deliver to all Thais in order to raise their awareness about the great value of natural environment.

Initiated by the Petroleum Authority of Thailand, the Green Global Scheme was originated in 1999 with its objective to support, promote, and encourage those people who make great contribution to society as a whole both in the field of natural and environmental conservation. And the Green Global Award has been presented to the conservationists across the country for five consecutive years. Besides, part of the campaign also involves the seminar on natural and environmental management. The latest event was held during December 17-18, 2003 at the head office of Petroleum Authority of Thailand, Vibhavadi Rangsit Road, Bangkok. Totally, 21 awards were granted : three awards for writing category, five awards for individuals, five awards for communities, and other five awards for youngsters.